Ramazan odlazi – stvarnost ne iluzija

[Bosanski]

رمضان قد مضى – حقيقة لا خيال

[اللغة البوسنية]

Elvedin Pezić

ألودين بزيتش

Pregledao : Ebu Usama el Džeziri

مراجعة: أبو أسامة الجزيري

Pomoćni ured za dawu - Riyadh

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2008 -1429

islamhouse.com

RAMAZAN PROLAZI, TO JE STAVRNOST A NE ILUZIJA !!!

Priredio: **Pezić Elvedin**

Živimo u zadnjim danima mjeseca ramazana, danima u kojima vjernici u isto vrijeme tuguju i raduju se. Tuguju zato što ispraćaju najplemenitijeg gosta kojeg bi mogao poželjeti svaki vjernik. Tuguju zbog prolaska ovog mubarek-blagoslovljenog- mjeseca koji je bio idealna prilika da se zasluži Allahova milost, čije zasluživanje bi trebalo da bude životni cilj svakog od nas. Tuguju zbog njihovog gafleta i nemara u ovom velikom mjesecu, jer ga nisu iskoristili onako kako su mogli. ***Tuguju zato što ne znaju da li će biti domaćini ovom velikom gostu slijedeće godine.*** Oni sigurno znaju da velik broj vjernika neće doživjeti da mu bude domaćin naredne godine, samo je pitanje ko su oni koji to neće doživjeti, i da li smo mi od onih koji su ga ispratili posljednjim ispraćejem, nakon kojega se nikada nećemo sresti sa njme, a toliko ga volimo i toliko želimo da se sretnemo ponovo. ***Tuguju jer nisu sigurni da li su uspjeli da se riješe velikog bremena grijeha, kojih svako od nas ima ne pretek, u mjesecu u kojem Milostivi Allah prašta grijehe svojim robovima.*** U isto vrijeme, vjernici se raduju jer je se približio bajram, dan veselja, radosti, čestitanja, porodičnih posjeta. Ramazanski bajram je jedan od dva godišnja praznika, pored kojih muslimani nemaju drugih praznika. Dan u kojem se dodjeljuju diplome- čestitke- onima koji su strpljivo ispostili mjesec ramazan, onima koji su iskoristili ovu veliku sezonu da se svojim postom pokore Uzvišenom Allahu, oni koji su ovaj veliki mjesec proveli u učenju Kur'ana, klanjanju teravije, udjeljivanju sadake, spominjanju Allaha, obnavljajući ugovor između njih i Gospodara kajući se za počinjene grijehe u prethodnoj godini, uz čvrsto obećanje da će se maksimalno truditi u prestojećim danima da budu pokorni Allahovi robovi, da će svoj život uskladiti po načelima vjere Islama. Vjere, koja je objavljana da bi učinila ljude sretnim na dunjaluku prije nego budu sretni na ahiretu. Vjere, čije savršenstvo i lijepotu svakim danom uviđa sve veći broj onih koji nisu njeni sljedbenici. ***Kako je žalosno vidjeti da su muslimani zapostavili prakticiranje islamskih načela, i samim time postali nazadni i nesretni u dunjalučkom živitu, a oni koji nisu sljedbenici vjere Islama svakim danom u skupinama ulaze u ovu savršenu vjeru, shvatajući njenu veličinu, njene božanske-nadnaravne principe, u želji da svoj život kreiraju islamskim načelima***. Shvatajući istinitost riječi Uzvišenog Allaha: “Elif-lam-ra. Knjigu ti objavljujemo zato da ljude, voljom njihova Gospodara, izvedeš iz tmina na svjetlo, na put Silnoga i Hvaljenoga.“ Shvatajući da je jedini način da čovjek živi sretno i zadovoljno na dunjaluku kreiranje svoga života po načelima Islama. Shvatajući da je svaka nesreća i nezadovoljstvo u

zapostavljanju prakticiranja islmaskih principa i načela u svakodnevnom životu. Rekao je Uzvišeni: “***A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti*** i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživjeti. "Gospodaru moj," – reći će – "zašto si me slijepa oživio kada sam vid imao?" "Evo zašto" – reći će On: "Dokazi Naši su ti dolazili, ali si ih zaboravljao, pa ćeš danas ti isto tako biti zaboravljen." I tako ćemo Mi kazniti sve one koji se pohotama previše odaju i u dokaze Gospodara svoga ne vjeruju. A patnja na onom svijetu biće, uisitnu, bolnija i vječna.“

Kada bi samo znali čiji post, sadaka, učenje Kur'ana, teravije, noćni namazi, dove i drugi ibadeti koje smo činili u mjesecu ramazanu, su primljeni kod Gospodara, pa da mu čestitiamo, da ga zagrlimo, jer je on zaista najveći dobitnik. On je taj koji zaslužuje čestitku, mnogo veću nego osoba koja je uspješno diplomirala, osoba koja je uspješno dobila zapošljenje, osoba koja je imenovana da obnaša određenu dužnost**. *Mi takvima čestitamo, i treba im čestitati, ali su mnogo preči čestitke oni koji su iskoristili ovaj blagoslovljeni mjesec u pokornosti Allahu, pripremajući se za dan kada neće koristiti sinovi niti imeci.*** Rekao je Uzvišeni: “Na Dan kada neće nikakvo blago, a ni sinovi od koristi biti, samo će onaj koji Allahu srca čista dođe spasen biti."

Mnogo je pitanja koja muče vjernika u ovom momentu, danima kada ispraća blagoslovljeni mjesec ramazan. Pitanja na koja bi svako od nas trebao da odgovori samome sebi. Jedno od pitanja koje je veoma aktuelno, i svi mi bi trebali da damo sami sebi odgovor na njega je: ***Kako dalje, kako nastaviti život poslje ramazana?*** Da li nastaviti kreireti svoj život na islamski način, živjeti kroz savršene principe ove vjere? Da li nastaviti život u pokornosti Allahu kao što smo to činili u ramamaznu, pokorno i precizno izvršavajući ono što od nas traži naš Gospodar? Ili ćemo se vratiti starim stazama, stazama kojima smo hodili prije ovog velikog i blagoslovljenog mjeseca. ***Da li ćemo dopustiti sebi da čistu stranicu koju smo okrenuli u našem života tokom ramazana ponovo zaprljamo grijesima i nepokornosti Uzvišenom Allahu***. Ako razmišljamo da to učinimo ili smo donijeli namjeru već prije nastupanja ramazana, da ćemo se nakon završetak mjeseca ramazana vratiti starom načinu života, onda je to veliki pokazatelj da mi nismo ispravno shvatili svrhu ovog uzvišenog ibadeta, da nismo postili na način kako od naš traži naša vjera. Jedan od znakova ispravno shvaćenog posta jeste da postač nastavi sa činjenem dobra poslije ramazana. Kazao je Allahov Poslanik: “Allaha se boj ma gdje bio, ***loše djelo poprati dobrim koje će ga pobrisati*** i prema ljudima se lijepo ponašaj.“

Post je velika škola, prepuna koristi koje čovjek može da nauči u njoj. Da li smo mi iz ove škole izišli bogobojazniji? Da li se nakon ramazana bojimo Gospodara više nego što smo Ga se bojali prije ramazana, ili ga se bojimo manje nego u ramazanu. Ako smo postili onako kako nam nalaže naša vjera onda bi trebalo biti da se bojimo Gospodara nakon ramazana više nego što smo se bojali u ramazanu i prije njega. Rekao je Uzvišeni Allah: "O vjernici! Propisuje vam se post, kao što je propisan onima prije vas, da biste se grijaha klonili-da bi ste se Allaha bojali-." To su postigli oni koji su postili onako kako od njih ISLAM traži da poste. Oni koji, kada su postili, nisu samo gladovali, već su sa njima postile oči, jezik, uši, ruke i noge, od svega što je zabranjeno načelima ove savršene vjere. ***Nije cilj Islama da postač samo gladuje, kada bi to bio cilj i životinje bi mogle postiti. Islam želi da postom odgoji čovjeka, da taj post poveća kod postače strah od Allaha.*** Islam propisuje vjernicima post mjeseca ramazana da bi doživjeli duhovnu rehabilitaciju, da bi se duhovno očistili. Da bi obnovili i ojačali svoje vjerovanje u Allaha, da bi zacijelile rane njihovih srca koje su nastale kao plod grešenja tokom cijele godine. U ramazanu su vjernici pokorno ostavljali u toku dana hranu, piće, spolni odnos, ono što im je najdraže u ovodunjalučkom životu, kako bi se tokom mjeseca priviknuli na apsolutnu pokornost Uzvišenom Stvoritelju u svemu što traži od njih. Pa zar je moguće da je neko postio na ovaj način a da nije izišao iz ramazana duhovno jači i spremniji da nastavi da živi životom koji od njega traži Njegov Gospodar, Koji najbolje zna u čemu je korist njegovim robovima.

Također, od koristi koje smo trebali naučiti u školi posta je da je ramazan bio idealna prilika da se pokajemo, vratimo svome Gospodaru, da odlučimo da ćemo nakon ramazana biti pokorni Allahovi robovi. Da iskoristimo taj mjesec u kojem su povezani i sputani šejtani od njihovog djelovanja kao što nas je o tome obavijestio Allahov Poslanik, onaj koji ne govori po hiru svome,. Zar istinitost tih hadisa nismo vidjeli u ovom mjesecu na svakom koraku, osobe koje su okorjele u činjenu grijeha prije ramazana, pobijede svoje prohtjeve u ramazanau pa na momenat prekinu činjenje tih grijeha. ***Da li smo iskoristili ovaj mjesec da čvrstu odluku donesemo da naše pokoravanje Stvoritelju neće biti sezonsko, već će biti konstantno tokom cijele godine, onako kako se od nas traži, onako kako naš Gospodar zaslužuje, onako kako će to biti dovoljno da budemo spašeni žestoke kazne koja je pripremljena za nepokorne Allahove robove.*** Da li smo donijeli u ovom mjesecu čvrstu odluku da će ovaj ramazan biti početak našeg života, da ćemo u njemu okrenuti novu bijelu stranicu u našem životu. Da ćemo crne stranice našega života, ispisane mnogim grijesima, zatvoriti i iskreno se obratiti Gospodaru dovom da nam se smiluje, da nam oprosti. Ako sada ne donesemo tu odluku, na kraju ovog

blagoslovljenog mjeseca, mjeseca u kojem su povezani i sputani šejtani, kada ćemo?! Ovaj momenat, ispraćanja mjeseca ramazana, bi trebali iskoristiti da napravimo jedan inventar naših djela, našeg života, i da vidimo u kojem pravcu ide naše životno poslovanje. Iskreno, sami sa sobom, bez da to nekome pokazujemo. ***To je životni ispit koji nema popravnog, za njega se dobro moramo pripremiti.*** Zar je moguće, da ljudi koje se bave trgovinom ili nekim drugim vidom poslovanja više vole ovodunjalučki život od vjernikove ljubavi naspram ahireta. ***Da li se uopće može praviti komparacija između dunjalučkog užitka, koji, koliko god da je lijep, ipak je prolaza, dok je ahiretski uspjeh i ahiretske blagodati vječne, neprolazne.*** Pogledamo li u ljude koji nas okružuju vidjet ćemo da oni s vremena na vrijeme inventarišu svoje poslaovanje kao bi se uvjerili da li njihovo poslovanje ide u željenom pravcu. Ako primjete da su na gubitku, istog momenta pokušavaju da riješe probleme koji to uzrokuju. A ako zaključe da uspješno posluju, nastavljaju sa poslom i pokušavju da prošire svoja poslovanja. Što veći projekti se pokreću, sve je više potrebno preciznosti i inventara, kako se ne bi dogodilo da čovjek izgubi ogromna sredstva koja je uložio. Zasigurno je ovo pozitivna stvar, čovjek koji posluje, investira, treba da bude precizan u inventarima kako bi uspio u poslovanju. To su poslovni ljudi u velikom broju slučajeva shvatili. Također su shvatili da ako želiš postići mnogo, treba da si spreman na maksimalna ulaganje truda, da si spreman na samoodricanja, da radiš kada drugi spavaju, da minimalno trošiš, sve kako bi postigao ono što si zacrtao. ***Ako je ovakva situacija sa ovodunjalučkim ulaganjima, koja ako i propadnu, postoji mogućnost za ponovnim pokušajem, kako bi čovjek trebao da se trudi i da bude precizan u inventaru svojih djela od kojih mu zavisi njegov ahiret, od kojih mu zavisi prolazna ocjena na ispitu u kojem nema popravnog niti drugog pokušaja.*** Rekao je Uzvišeni:“ Kad nekome od njih smrt dođe, on uzvikne: "***Gospodaru moj, povrati me da uradim kakvo dobro u onome što sam ostavio!***" – Nikada! To su riječi koje će on uzalud govoriti, - pred njima će prepreka biti sve do dana kada će oživljeni biti.“ Nikome neće biti data druga prilika. Zato je od izuzetne važnosti da čovjek inventariše svoja djela, ono što je radio u prethodnom periodu, pa da vidi da li njegovo životno poslovaje od kojeg mu zavisi vječni uspjeh ili propast na budućem svijetu ide u željenom pravcu. Mnogo je razloga zbog kojih bi čovjek trebao da se preispita, da inventariše svoja djela. Spomenut ćemo samo neke od njih.

Veličina uloga koja je u pitanju

U pitanju je vječnost. U pitanju je Allahova vječna nagrada-džennet, ili Allahova kazna vatrom- džehennem. Čovjek ne bi trebao da omalovažava ovu činjenicu. Rekao je Allahov Poslanik: "Na Sudnjem danu će se dovesti čovjek koji je bio najbogatiji na dunjaluku, ali je zaslužio kaznu džehennemom, pa će ga ubaciti u džehennem samo jedan momenat pa će ga izvaditi, nakon toga upitati da li je ikada doživio neku lijepu stvar pa će kazati: „***Ne, o Gospodaru, nikada ništa lijepo nisam doživio.***" - zbog žestine kazne, zaboravio je na sve blagodati koje je doživio na dunjaluku, a kako i ne bi ako je vatra džehennema jača od ovodunjalučke vatre sedamdeset puta, a i ovodunjalučka varta bi bila dovoljna da čovjek zaboravi u njoj sve blagodati koje je doživio- „Nakon toga će se dovesti osoba koja je bila najsiromašnija na dunjaluku, osoba koja je imala najviše iskušenja i koju su mnoge nedaće zadesile u ovodunjalučkom životu, a zaslužio je džennet, Allahovu nagradu. Pa će ga uvesti u džennet samo na momenat i izvesti ga iz njega, pa će ga upitati: „Jesi li ikada kakvu patnju doživio?" ***„Nikada, o Gospodaru, nisam nikakvu patnju doživio,"*** odgovorit će. Zabg ljepote dženneta u kojem je bio samo jedan momenat, zaboravio je na sve nedaće koje su ga zadesile na dunjaluku. Možda smo tek sada shvatili bitnost inventarisanja djela još dok imamo priliku da popravimo naše stanje, ako se ispostavi da naše životno poslovanje i pripremanje za ahiret ne ide u ispravnom smijeru.

Također, na bitnost samoobračuna, inventarisanja djela, ukazuje činjenica da čovjek ako prokocka ovu šansu, druga šansa mu se neće ukazati. ***To je ispit za koji ne postoje dva ispitna roka, to je ispit sa jednim ispitnim rokom.*** Čovjek bi trebao da bude svjestan činjenice da što više bude precizan i strog samome sebi u inventaru djela, toliko će mu biti lakše polagati račune na Sudnjem danu. A polaganje računa na Sudnjem danu neće biti nimalo jednostavno. Rekao je Uzvišeni Allah: "Onaj ko bude uradio koliko trun dobra – vidjeće ga, a onaj ko bude uradio koliko trun zla – vidjeće ga." „I Knjiga će biti postavljena i vidjećete grešnike prestravljene zbog onog što je u njoj. "Teško nama!' – govoriće – "kakva je ovo knjiga, ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala!" – i naći će upisano ono što su radili. Gospodar tvoj neće nikome nepravdu učiniti." Također rekao je Uzvišeni: „on ne izusti ni jednu riječ, a da pored njega nije prisutan Onaj koji bdije." Na Sudnjem danu će se otvoriti devedeset i devet registara u kojima su pisana čovjekova djela, dužina svakog od njih je dužina pogleda, onoliko koliko doseže pogled. ***Zato bi čovjek trebao da se priprema za taj momenat, da ne pomisli da će se i tamo moći neko provući kao što se na dunjaluku provlačimo. Ne, tamo je apsolutana pravda, nikome neće nepravda biti učinjena.*** Omer r.a. je

govorio: “Obračunajte svoja djela, inventarišite ih, prije nego vam bude rečeno da polažete račune za njih. Sutra – na Sudnjem danu- će vam biti lakše položiti račun ako se danas obarčunate, ako precizno inventarišete svoja djela.“

Također, na bitnost samoobračuna, inventarisanja djela, ukazuje činjenica da je to preporuka Uzvišenog Stvvoritelja njegovim robovima. Rekao je Uzvišeni Allah: “O vjernici, Allaha se bojte, i neka svaki čovjek gleda šta je za sutra pripremio i Allaha se bojte jer On dobro zna šta radite.“ Kazao je Ibn Kesir-poznati komentator i tumač Kur'ana-tumačeći ove riječi: “Neka svaki čovjek gleda šta je za sutra pripremio, tj. preispitajte sebe prije nego budete ispitivani, i pogledajte kakva ste dobra djela pohranili za sebe, za mjesto povratka, sučeljenja sa vašim Gospodarom.“

Sve spomenuto, zasigurno, nedvosmisleno ukazuje na bitnost samoobračuna, inventarisanja naših postupaka, ponašanja i djela. Ako bi na sve spomenuto dodali činjenicu da vrijeme u kojem živimo nimalo ne ide na ruku onima koji se pridržavaju propisa ove savršene vjere, to bi bio dodatni motiv za samoobračun i inventar naših djela. Društvo u kojem živimo u velikoj mjeri se odaljilo od islamskog načina življenja, pa čak oni koji prakticiraju vjeru i njene principe u svakodnevnom životu zbog toga nerijetko budu izloženi ismijavanju, kritikama, dobacivanju, a ponekada i fizičkim napadima. Nerijetko ih etiketiraju onim od čega su oni čisti. <u>***Nerijetko se u današnjim vremenima želi poistovijetiti prakticiranje vjere sa konzervatizmom, nazadnošću, terorizmom i mnogim drugim stvarima od kojih je čista ova uzvišena i savršena vjera, a tako bi trebalo da bude i sa onima koji prakticiraju načela vjere u svakodnevnom životu, ako su ispravno shvatili vjeru.***</u> Trebali bi da budu daleko od svakog vida nepravde, nekulture, terorizma, konzervatizma. Čovjek ako ne bude inventarisao svoja djela. sigurno će se utopiti u sredinu koja je ogrezla u svim vrstima grijeha i onoga što je zabranjeno od strane Mudrog Zakonodavca. Sredina je takva da neprimijetno i automatski poziva u razvrat, nemoral, grijehe. Pogledajte samo kako odrastaju naša djeca uz televiziju i ono što se servira na njoj. Tako da za njih od rane mladosti postaje normalno gledanje porno scena koje se prikazuju na televiziji, dok je to u skoroj prošlosti bila velika sramota. ***Nije davno bilo kada su starije osobe okretale glavu od televizije ako bi vidjeli nešto od čega se razuman insan stidi.*** Naša djeca odrastaju u okolini u kojoj se pobožni i čestiti ljudi ismijavaju, omalovažavaju, smatraju zaostalim, samo zato što prakticiraju vjeru. Kako očekivati od takve djece sutra da budu čestiti, pobožni, oni koji prakticiraju vjeru.

Čovjek, kada bude inventarisao svoja djela, trebao bi da ima u vidu slijedeće stvari.

Da se zapita u tom samoobračunu, inventaru djela, da li je zahvalan Uzvišenom Allahu na blagodatima kojima je Allah obdario svakog insana posebno i čovječanstvo općenito. Da li smi ikada razmišljali o Allahovim blagodatima prema nama, o njihovom broju, raznolikosti, o tome kako mi zahvaljujemo Onome koji nam je podario te blagodati. Pogledajmo svi skupa u blagodati kojima nas je počastio Uzvišeni Allah, koliko ih je? Vid, sluh, govor, voda, kisik, zdravlje, sloboda, mir i mnoge druge. Toliko je blagodati da ih je nemoguće prebrojati. Kazao je Milostivi Allah: *"I ako biste Allahove blagodati brojali, ne biste ih nabrojali. - Čovjek je, uisitnu, nepravedan i nezahvalan.*"

Čovjek bi trebao da bude svjestan činjenice da on to svojim ponašanjem ne zaslužuje, čak, nasuprot, on zaslužuje da mu bude uskraćen svakog vida blagodati, ali je to Allahova milost prema njegovim robovima. Dao im je tolike blagodati i ostavio im slobodnu volju da izaberu da li će biti pokorni ili ne. ***Kada bi Allah davao ljudima ono što zaslužuju nestalo bi ljudi sa zemlje zbog mnoštva grijeha koje čine.*** Rekao je Uzvišeni: "Kad bi Allah ljude zbog grijehova njihovih kažnjavao, ništa živo na Zemlji ne bi ostavio, ali, On ih do roka određenog ostavlja, i kad rok njihov dođe, ni za tren ga jedan ne mogu ni odgoditi ni ubrzati." Svako od nas bi traebao da se zapita, kako koristi Allahove blagodati kojima nas je obdario? Kako i u čemu koristimo blagodat vida? Da li gledamo ono što nam je dozvoljeno, ono što nam koristi, a tih stvari je toliko da se ne mogu prebrojati. Ili tu blagodat koristimo u stvarima koje je Milostivi zabranio, gledamo razgolićene žene, porno filmove, zapadnjačke zabludjele serije, čitamo erotske časopise. Je li to zahvalnost na Allahovoj blagodati, tako što je koristimo u zabrajnenim stvarima?! ***Kada god budemo htjeli pogledati u neku od navedenih stvari treba da se sjetimo da ćemo jednoga dana odgovarati za to.*** Rekao je Milostivi Allah*: "Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati.*" Da se sjetimo kako je onima kojima je uskraćena ta balagodat, koliko bi željeli da uživju tu blagodat, da li bi oni bili nezahvalni kao mi. Rekao je Uzvišeni Allah: *"Allah vas iz trbuha majki vaših izvodi, vi ništa ne znate, i daje vam sluh i vid i razum da biste bili zahvalni*" U drugom ajetu kaže: *"Reci:"On sve stvara i daje vam sluh i vid i pameti, a vi se malo zahvaljujete!"*

Mi ne da nismo zahvalini Uzvišenom Allahu na svemu čime nas je opskrbio, već i prkosimo, na način što te blagodati zloupotrebljavamo i koristimo ih u onome što nam je zabranjeno. Rekao je Uzvišeni: *"Zaokuplja vas nastojanje da što*

imućniji budete sve dok grobove ne naselite. A ne valja tako, saznaćete svakako! i još jednom, ne valja tako! saznaćete sigurno! Ne valja tako, neka znate pouzdano,d žehennem ćete vidjeti jasno! i još jednom, doista će te ga vidjeti očigledno! zatim ćete toga dana za sladak život biti pitani sigurno!" Razmislite kako je osobama koje je Allah stvorio bez razuma- abnormalne osobe- kako se ponašaju, ne razlikuju dobro od lošeg, ne razlikuju ono čega bi se trebalo stidjeti i ono čega ne bi. A mi, taj svoj razum, u čemu ga koristimo? Dosta puta od sebe činimo luđake, da li alkoholom, drogom ili na neki drugi način. Činimo ono čega se razumni ljudi stide pričati a kamoli činiti. Taj isti razum je dokaz za nas ili protiv nas, u svemu što smo činili. Mi smo toliko zapostavili načela vjere, toliko se odali grijesima kao da nikada nećemo polagati račune za to. Postavlja se pitanje: ***Da li smo mi doista ubjeđeni da je Allah Vječni i Živi, da sve vidi i sve čuje? Ako bi kazali da ne vjerujemo, onda je naše vjerovanje neispravno. A ako bi kazali da vjerujemo da nas Uzvišeni neprestano vidi i čuje, pa zar Ga se ne stidimo zbog činjenja onoga što nam je zabranio, zar se ne bojimo Njegove kazne koja je pripremljana za nepokorne robove.*** Znajte da ćemo na Sudnjem danu biti pitani za svaki postupak, za svaku sekundu našeg vremena. Da, za svaku sekundu našeg vremena. Kazao je Allahov Poslanik, alejhi selam, onaj koji ne govori po hiru svome: *"Neće se pomjeriti stopala insana na Sudnjem danu ispred Gospodara sve dok ne odgovori na pet pitanja; o životu gdje ga je proveo, o mladosti kako ju je proveo, o imetku kako ga je stekao i gdje ga je potrošio i koliko je prakticirao ono što je znao-u rivajetu-„U tijelu u čemu ga je koristio"* Kako je samo neshvatljivo da se ljudi u određenom momentu stide onih koji su okolo njih a ne stide se Onoga koji ih neprestano vidi i čuje. ***Ljudi kada žele da počinu nemoral, sklanjaju se od pogleda ljudi, što ukazuje da znaju da je to zabranjeno i da je to razvratno djelo, jer da je bilo dozvoljeno i moralno zašto se sklonjati od ljudi? Sklanjaju se od ljudi a zaboravljaju na Onoga Čijoj apsolutnoj kontroli ništa ne promiče.*** Rekao je Uzvišeni Allah: *"Zar ne znaš da Allah zna što je na nebesima i što je na Zemlji? Nema tajnih razgovora među trojicom, a da On nije četvrti, niti među petoricom a da On nije šesti, ni kad ih je manje ni kad ih je više, a da On nije s njima gdje god oni bili; On će ih na Sudnjem danu obavjestiti o onome što su radili, jer Allah sve dobro zna."* Zaista je apsurd da je čovjek u toku posta ostavljao hranu i pić u momentima kada je bio sam bojeći se Allaha, Gospodara svjetova, a kada završi ramazan, na svakom koraku griješi zaboravljajući da Allah neprestano bdije nad njegovim postupcima.

Čovjke kada inventariše svoja dijela trebao bi da o sebi ima loše mišljenje, a ne da gleda na sebe kao da je dostigao vrhunac i savršenstvo

u svakom pogledu. Ne, trebali bi uvijek da čeznemo za većim stepenima i da smatramo da smo zakazali i da možemo više. ***Jedino na taj način ćemo uspjeti da se održimo u ovim teškim vremenima. Vremenima, kada je veoma otežano prakticiranje vjere, iako je u osnovi vjera prirodna i lagahna za prakticiranje, ali su se ljudi toliko izopačili da su došla vremena kada se dobro smatra zlom, a zlo se smatra dobrim.*** I na kraju, trebamo smoći snage, i čvrsto odlučiti, da će ovaj bajram, završetak ovog ramazana, biti naš novi početak, naše ponovno rađanje. Sjesti i inventarisati naša djela, koja su izuzetno oskudna, a zatim puni elana, duhovno pročišćeni u ramazanu, zavrnuti rukave i početi sa ozbiljnim pripremama za ispit koji nema popravnog, za dan kada će se mnogi kajati, ali im kajanje neće koristiti.

I na kraju, molim Allaha da nas poduči propisima vjere, da nas učini od onih koji će prakticirati i drugima prenositi ono što znaju. Amin.

Naša zadnja dova je „Svaka zahavala pripada Uzvišenom Allahu“